

ST·OLAV

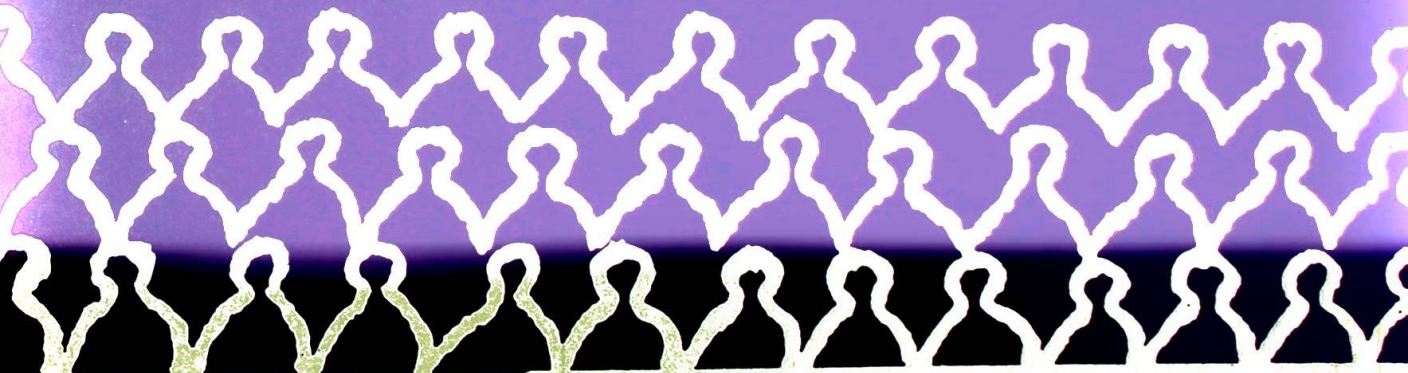
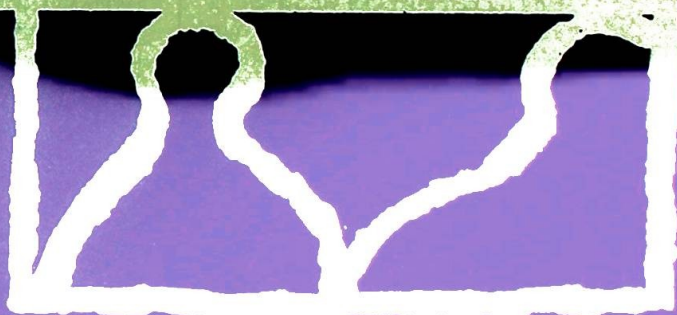
K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R. 1

80. ÅRGANG

13. JANUAR

1 9 6 8

BIBELN SOM FILM.

BISKOPENS NYTTÅRSHILSEN:

VI MÅ VILLE OG LEVE FREDEN

FILM:

«BIBELN» — SOM «STORY»

PAVE PAUL OG FREDEN

Pave Paul har, offentlig og i det skjulte, beskjefteget seg hvileløst med tragedien i Vietnam, og har ikke spart noen anstrengelser for å få fredsforhandlinger igang. Ved jule- og nyttårstid var det igjen freden som var hans budskap til verden. Således gjennom forslaget av 15. desember om at alle fredsfremmende instanser skal gå sammen om å gjøre 1. januar hvert år til en «Verdensfredens dag», hvor mennesker av ulike livssyn kan samles om vår sivilisasjons mest tyngende problem og arbeide for krigens fremtidige umulighet. Paven unnser i sitt budskap de fire trusler mot freden, nemlig nasjonalismen, voldsteoriene, presset fra rustningene på de militære og finansielle instanser, og mistilliten til folkerettslige og internasjonalt garanterte løsninger på konflikten folkene i mellom.

Paven forutsetter også en aktiv oppdragelse til fred i folkene, og større sans for at den rettfærdige fordeling av livsgodene er en nødvendighet for fredens opprettholdelse.

Den siste del av sitt budskap vier paven spesielt til de katolske troende. Her understreker han at hans budskap ikke er utsendt for «aktualitetens» skyld, eller for å gjenta alminneligheter. Det er ut fra eksakt viten om, og i dypeste angst over hvor *forrådt* freden er i verden idag, at pave Paul taler, «i evangeliets ånd, men også for at Gud og historien ikke skal kunne anklage ham for å ha tiet på et tidspunkt hvor han skulle tale».

Foruten til en rekke politikere, statsmenn og statsoverhoder (også de skandinaviske monarker og republikkene Finlands og Islands presidenter), er eksemplarer av pavebudskapet på en rekke sprog

sendt til opinionsskapende instanser verden over.

Jule- og nyttårshelgen har ellers sett nye bestrebelse i Vatikanet på å få våpenhvile i Vietnam, ut over den allerede avtalte stans i kampene. På tilbakereisen fra et besøk hos troppene i Vietnam avla president *Lyndon B. Johnson* også visitt hos pave Paul. Skal en tro det vel informerte amerikanske ukeskrift «Newsweek», var der følbare avstand og uenighet mellom paven og presidenten. Sistnevnte vakte trolig noen undring ved som gave til paven å medføre en portrettbyste av seg selv. Men større vekt hadde det nok at han ikke kunne dele pavens syn på bombestans, som første skritt mot forhandlinger. Presidentens begrunnelser for å avvise bombestans nå, overbeviste på ingen måte pave Paul, hevder «Newsweek».

Samtidig har det vært adskillig røre omkring katolikkens humanitære hjelp til krigsufrene i Vietnam. Såvel i Rom som i de nasjonale Caritas-organisasjoner har en villet yde en upartisk hjelp (vesentlig medisiner og sanitetsmaterie) til såvel de to Vietnam som til FLN. Lengst i retning av å oppnå kontakt også med Hanoi er trolig det vest-tyske Caritas kommet. Dets president, msgr. *Hössler*, har tydeligvis tjent ikke bare som observatør, men også som kontaktperson mellom Vatikanet og regjeringen i Hanoi. I USA har ledende katolikker, prester og legfolk, protestert kraftig mot at innsamlende midler delvis er endt som matrasjoner for de stridførende i Sør-Vietnam. Skandalen har medført en alvorlig krise for det amerikanske Caritas, og de protesterende ber amerikanske katolikker i fremtiden hjelpe via Rom.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høymesse
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> , Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sogneprestkontoret 20 72 44	7.00 9.00 9.45 og 19.00	11.00
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neubergetgaten 15, tlf. 55 07 71	8.15 9.00 11.30	10.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 212355	11.00	9.30
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 21 25 87		10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlm. 22 209	8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Paul kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00 —
<i>Vår Frue kirke</i> , Helleveien, tlf. 57 353 — 57 707	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelenstgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgt. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresia kirke</i> , Vesterstgt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMER: <i>Mariakapellet</i> , Weidemannstgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romerikstgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverres gt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45
SARPSBORG: <i>St. Olavs kapell</i> (1. og 3. søndag) O. Haraldssonstgt. 49, tlf. 53765	17.30	—
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45
STAVANGER: <i>St. Svithun kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordstgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> , Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00 —
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila tlf. 21 670	6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteim kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eysteims sykehjem</i> , Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Nørvesund, tlf. 37 558	8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—
BODØ: <i>St. Eysteims kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 1447 (I. VII—31. VIII (St. Elisabeth Institutt, tlf. 1392)	19.00 8.00	10.30 10.30
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

VILLE OG LEVE FREDEN

Målsettingen i Pave Johannes XXIII's rundskrivelse «Fred på jorden» er fremdeles i manges tanker; og da Pave Paul har erklært 1. januar for «Fredens dag» over hele verden, er det naturlig, ja, påtrengende aktuelt, å ta opp dette tema som et hovedanliggende i det nye året.

De av oss som selv har opplevd krigens usigelige gru føler en spontan takknemlighet over at vi i vår del av verden har vært velsignet med fred i ennu et år. Mens andre må tenke seg om og reflektere seg frem til en bevisst erkjennelse av denne gaves verdi. Men umiddelbart melder spørsmålet seg: hvorledes forklare at det står så ille til under andre himmelstrøk? Bør vi ikke heller gå i rette med Vår Herre, som også kalles Fredens Gud, for å være partisk eller for å stille seg mere likegyldig overfor de krigsrammete menneskers skjebne enn vi selv gjør? For det er jo sant at mange mennesker i vår tid, særlig de unge, har engasjert seg brennende i de problemer som den internasjonale situasjon byr på. De er dypt rystet og henvender seg ofte nok til oss kristne med ord som disse: Dere som tror på en allmektig, kjærlig, allvitende Gud, fortell oss: Hvorfor skjer da slike ting? Hvorfor tillater Han dette?

Hvor mange av oss har ikke stått overfor disse spørsmål — rettet til oss av alvorlige mennesker, som kanskje tross alt har et håp om at vårt svar skal være dem til innsikt og hjelp. Og hva svarer vi? Ikke så sjelden gir vi dem en klisjé — en sten for brød — noe trøstefullt småsnakk som vi knapt nok selv tror på. Eller vi svarer med et sukk at vi vet ikke, det er så vanskelig det hele. Så har vårt apostolat vært meningsløst, om ikke direkte skadelig. Svaret er dog enkelt nok: Gud tillater *ikke* slike volds- og urettshandlinger. Det er *vi* som tillater dem. Men Gud har én gang for alle gitt mennesket den største av alle gaver: friheten. Og denne gaven misbrukes vi. Skal vi anklage Vår Herre for *det*? Nei. For Gud kan ikke samtidig opprettholde vår frihet og forhindre oss i dens bruk- og misbruk; så var vi jo ikke lenger fri, og ville bli redusert til en slags høyerestående dyr. Engang skal vi stilles til ansvar nettopp for vår bruk av denne frihet, individuelt når vi selv går bort, både individuelt og kollektivt når det totale regnskap skal gjøres opp, og alt skal bli synlig i sin egentlige sammenheng. Vi skal da se, at anklagen for all urett som er øvet vil gjelde oss mennesker, aldri Gud som hele tiden har forbudt alle overgrep mot nesten, og som har gitt oss både klare retningslinjer og indre hjelp til å øve rettferdighet og nestekjærlighet. Det vil si at det er vi som sviker ham, ikke omvendt. La oss heller erkjenne dette; for det er så mange måter å forsynde seg mot freden på, selv om man ikke direkte deltar i voldshandlinger.

«Fred på jorden» er en målsetting som nær sagt alle mennesker bekjenner seg til. Hvorfor har vi så ikke denne fred? Er det våpnenes skyld? Eller våpenfabrikan-tenes? Svaret åpenbarer seg kanskje best i et nytt spørsmål: hva er farligst, revolveren eller mannen bak revolveren? Kristus sier: Fra *menneskehjertet* går de onde tanker ut, mord, ekteskapsbrudd, tyveri osv. (*Matt. 15. 19*). Vi som gjerne vil være Kristi etterfølgere, må være fredsstiftere, nemlig i vårt daglige liv. Først og fremst: kan vi klare å holde fred i våre hjerter og våre sinn, vil vi uten videre spre fred omkring oss. Og denne indre fred,

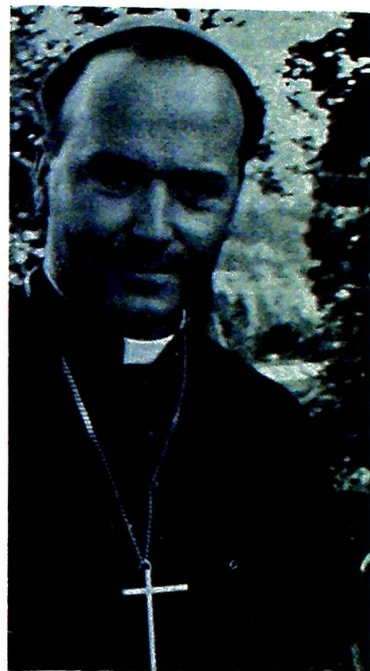
dersom den er av kristen inspirasjon, er en gave fra oven. Men vi kan gå videre: vi kan, og bør ofte, legge vinn på å være fredsstiftere blant våre medmennesker. Sett med det første noe tid til side til å tenke ut en egen liten fredsplan. De fleste av oss lever i forhold hvor muligheten for ufred stadig er tilstede. Rett som det er blusser det opp, så all fordragelighet og glede tar slutt. Jeg tenker da særlig på hjemmets fred; men noen av oss kan sikkert

også være virksomme i en større sammenheng, som på arbeidsplasser, i organisasjoner, i forretningslivet. Forholdene er for mangfoldige til at jeg kan regne opp alle muligheter, dog vet vi hvordan egoismen og særinteressene overalt truer den medmenneskelige harmoni. Ofte kan vi gjennom et personlig fredsinitiativ gjøre meget for å skape eller gjenopprette fred og gode forhold. På dette plan kan vi samarbeide med våre naboer av mange slags innstillinger, for selv om vår egen motivering er kristen, er nøkkelbegrepet ikke et kristelig monopol; det er *rettferdighet*: ønsket om at alle og enhver må få de goder som tilkommer dem, åndelige så vel som materielle.

For noen av oss måtte det være mulig å gå lenger enda: Vi er borgere av et privilegert samfunn. Den nordiske situasjon er ved å bli et internasjonalt begrep. Ute i verden har man festet seg ved den nordiske redelighet og mangel på egeninteresse i mellomfolkelige anliggender. Fredsmeglere og kommisjonsledere, utsendt av for eksempel FN, er ofte nok skandinaver. Er ikke dette tegn på at vi i de nordiske land har en forutsetning for å kunne gi en hjelpende hånd der mistenksomhet eller dårlige erfaringer har innsnevret valgmulighetene?

Særlig til de unge vil jeg derfor si: byr det seg anledning til å gjøre en fredsbevarende innsats et sted der ute, så la ikke smålige eller selviske hensyn holde dere fra å si: gjør regning med meg! For sier ikke Kristus: «Salig er de fredkjære, for de skal kalles Guds barn» (*Matthæus 5, 9*)? Men hvorledes vi enn måtte engasjere oss, la det ikke bli en hvilken som helst fred vi søker, det vil si et blott fravær av konflikt. Vi må fremme en *kristen* fred: det medmenneskelige gjensidighetsforhold som er Evangeliets naturlige miljø, fordi det er inspirert av Kristi kjærlighet. Men selv freden er et middel og ikke et mål i seg selv. Den er det fullverdige kristne livs, ja all åndelig fremgangs og utviklings, nødvendige forutsetning. Det påhviler oss derfor å gjøre aktivt bruk av denne gave. Tiden, som så meget annet, kan ødes; også vår bruk av *den* skal vi stå til ansvar for. Har en del av vår tid gått med til å fremme «fred på jorden», vil vi ikke ha levd for- gjeves.

John Willem Gran.

«St. Olav» har gått inn i sin 80. og ikke minst spennende årgang. Biskop Gran har i «Broen» nylig minnet om noen av de oppgaver norske katolikker står overfor i 1968: formidlingen av bispesynodens og legmannskongressens tanker, arbeidet i presterråd og søsterråd hvor saker av intern, administrativ og pastoral art behandles, arbeidet med og utformingen av de nye menighetsråd osv. Vi får alle våre oppgaver, hvis verdenskirken ajourføring skal bli gjennomført hos oss. Men biskopen tilføyer: «... faren i vårt lille og relativt beskyttede miljø er at den universalkirkelige utvikling kan komme til å utdistansere oss, med den følge at det kan bli både psykologisk og religiøst ytterst vanskelig å tilpasse seg når resultatene og utviklingen skal iverksettes lokalt».

En av vårt blads oppgaver i denne situasjon må være, selvstendig og åpent, å forsøke å gjengi noe av det som foregår ute i dagens katolske verden og gjøre våre lesere bedre kjent med Kirkens problemer og brytninger i denne veldige tilpasningsperiode etter Det annet Vatikan-koncil. En annen og like viktig oppgave er å oppmuntre og støtte en friere og mer tillitsfull meningsutveksling hos oss selv. Vi skal prøve å registrere utviklingen i Norge og om nødvendig stille visse spørsmål for å få svar.

Bildet til denne betraktning — hentet fra et tysk bispedømmeblad — minner oss alle om en viktig forutsetning for at Kirken i Norge skal ha hell og fremgang i det nye år: At vi lærer oss til å lytte til hverandre på en redeligere måte enn før. Ikke alle våre trosfeller, dette gjelder også prester, er flinke til å lytte. Prestene er nok vant til å få spørsmål og gi svar, det er riktig. De er alle vant til å lytte med tålmodighet og dyp forståelse til et skriftemål, det er også riktig. Men de er ikke alltid vant til å føre en likestillet samtale om noen av dagens almenneskelige problemer med sine sognebarn.

Jeg sier ikke at de er redd for sin verdighet, selvom det av og til kan virke slik. Og vi forstår at pågående og krakilske personer kan bli en prøvelse for en ellers snill pastor. Men er alle våre prester beredt til å innrømme at de også kan lære noe av en samtale? Er de beredt på å skape — så fort som mulig — sognemiljøer hvor teori blir praksis — dette at vi skal være enige om at det er visse ting vi godt kan være uenige om?

Enheter i mangfoldigheten. Hvem av oss fatter ennå helt hva det betyr?

ÅGE RØNNING:

SPØRSMÅL OG S

Mange av oss vet kanskje bare at de lengter etter å se det nye prinsipp prøvet i sin krets, i sin menighet.

Det er ellers ikke bare prestene som kan lære noe av dagens krav til en ærlig og åpen samtale, enten det gjelder vår trospraksis, store spørsmål som krig og fred eller nære ting. Det finnes unektelig typer av legfolk som heller ikke mestrer den nye situasjon. Noen snakker uten å trekke pusten, bare om gamle problemer og gamle løsninger og tviholder på foreldede arbeidsformer. Alt det nye er for dem et mistenkelig og farlig utslag av «anti-klerikalisme».

Andre er så beruset av de nye toner at de kritiserer alt ved Kirken og dens prester og søstre. Alt er håpløst, skandaløst og utilgivelig.

Ingen av partene tar seg tid til å lytte etter de andres egentlige meninger. Alle har ferdige svar, men det er sjelden svar på de spørsmål som virkelig stilles.

Dagens post til «St. Olav» har, som mange av leserne vet, i det forløpne år regelmessig inneholdt beskyldninger mot redaksjonen fra begge disse leire. På den ene side er vi uansvarlige,

uvitende bråkmakere, på den annen side er vi altfor underdanige og somlete. Alt etter hvilken side kritikken kommer fra. For vårt vedkommende går vi bare inn i det nye år med det enkle forsett å arbeide videre — på vår måte — for at det blant annet i øket utstrekning kan utveksles spørsmål og svar i vår Kirke, basert på gjensidig respekt og en smule kjærlighet.

Vi aner jo at dette blir viktigere og viktigere. Viljen til å føre en intellektuelt hederlig samtale — hvilket ikke vil si en høytflyvende og innviklet samtale — kan bli temmelig avgjørende, for eksempel for de nye sogneråds skjebne de første år fremover. Og den kan bli viktig i utviklingen av et nytt tillitsforhold mellom våre prester og dagens unge katolikker.

I det tyske bispedømmebladet jeg tidligere omtalte, står det med enkle ord noe om at det er menneskets fulle rett å stille spørsmål. Det gjelder selvfølgelig også de kristne i sine kirker. I dagens katolske kirke spør man energisk om enkelte ting. Det har ikke vært slik bestandig, det var perioder — ikke bare i Kirken for-

EN KLOVN

En kald formiddag før jul måtte jeg en tur til Grorud. Jeg hadde lagt igjen hatten min på Enerhaugen dagen i forveien og hadde funnet noe annet i farten, en mørkegrønn, hardstrikket lue som tilhørte en av guttene. Det vil si, den var kassert av en av guttene. Den var noen hundre numre for liten til det hodet mitt, allerede etter fire, fem minutter var jeg igang med små angstformannelser, hvordan skulle jeg få den av meg igjen?

Jeg hadde dratt den langt ned i pannen og der satt den.

Men nok om de tanker. Den var varm i hvert fall.

Jeg skiftet knirkende fra trikk til tog i kulda, ség frossen sammen på ett av de forstadstogene som lukter av gammel pipetobakk og brunt, slitt skinntrekk og røk fra kloakken. Vi dunket ut fra Bryn, mine valne fingre famlet i frakkelommen etter penger.

Konduktøren kom, en ung, lyshåret kar. Høflig og rolig som alle jernbanelkonduktører. Jeg rakte ham tre kroner for sikkerhets skyld, ante ikke hva det egentlig kostet.

Han så på meg.

— Hvor mange? sa han elskverdig.

— En. Bare en.

De nærmeste trakk hodene frem av frakkene og så misbilligende på meg. Trodde jeg at jeg var noe spesielt?

Konduktøren så på de tre kronene, så på mine medpassasjerer og på meg. Det var noe som ikke stemte.

SVAR

I en oppbruddstid som den Kirken gjennomlever idag, blir det vesentlig å kunne lytte til hverandre.

resten — hvor det var uhørt, nesten opprørsk å stille for mange spørsmål.

Tidligere foreldregenerasjoner avviste ofte barns spørsmål, på grunn av sin egen usikkerhet eller av bekvemmelighetshensyn eller på grunn av en noe skjev forståelse av autoritetens rolle. I dag lærer foreldre og foresatte å lytte mer til sine barns spørsmål og ta dem alvorlig.

Det har vært og er på samme måte med Kirken. Men dagens katolikker stiller ikke spørsmål som «barn». De stiller dem oftest som voksne, ansvarlige personer. Det hender selvfølgelig at spørsmålene er dårlig gjennomtenkt, noe respektløse eller kanskje provoserende. Men det bør ikke føre til at den annen part opptrer avisende. Det bør ikke automatisk utløse et «ferdigpakket» svar for at man selv skal få fred. Det bør ikke resultere i at man passe tydelig understreker forskjell i rang og utdannelse.

De fleste spør ikke hverken for å være lystige eller for å krangle. De spør for å få svar som kan hjelpe dem til å være bevisste kristne i en vanskelig, krevende og spennende verden.

«St. Olav»s nyttårsønske er derfor i all beskjedenhet følgende:

— For en?

— Javisst.

— Grorud?

— Ja, Grorud.

Så sa han plutselig — og jeg forteller den bitre sannhet som vanlig:

— Skal De ha barn?

— **ERRI GÆRN?**

De nærmeste fikk halser. Det var ikke hver dag at det reiste rariteter med forstadsbanen til Lillestrøm.

Jeg skulle til å kaste meg ut i en forklaring om at det hjemme hos oss var min kone som . . . En forklaring med et lite glimt i øyet, ikke sant. Jeg trodde at jeg hadde møtt en morosam konduktør.

Da sa han, like sindig:

— Voksen billett altså?

Jeg sank sammen igjen.

— Ja, selvfølgelig.

Irritert.

Det ble helt stille rundt meg et par rare sekunder. Akkurat som om alle holdt pusten.

At våre gode prester og ordenssøstre og legfolk finner frem til et åpnere og friere samarbeide, hvor enhver forstår og verdsetter den andres oppdrag og evner. Et samarbeid hvor det etter hvert blir naturlig og til stor hjelp å stille spørsmål og arbeide seg frem mot gyldige svar. Avgjørelsene tas i vår Kirke av én mann, enten det nå er paven eller den lokale biskop. Men i stigende grad forstår

vi, som det ble sagt på legmannskongressen i Roma, at det *forut* for avgjørelsene må foregå en prosess med rådspøringer, innsamlinger av data osv. Avgjørelsene må komme fra en felles inspirasjon.

Derfor må vi begynne en virkelig samtale. Det vil si en samtale som kan og vil utdype og styrke det katolske fellesskap.

FELLES BØNN FOR ENHETEN

Som hvert år, finner det også i 1968 sted en **INTERNASJONAL BØNNE- UKE FOR KRISTEN ENHET**, i dagene 18.—25. JANUAR. På side 7 i dette nummer bringer vi det opprop som i Norge er sendt ut i den anledning, undertegnet av en rekke fremtredende representan-

ter for de kristne kirker og samfunn i vårt land.

Hver aften, KL. 19.30, i bønneuken arrangeres det bønnegudstjenester i Oslo, i de ulike trosretningers Gudshus. Vi gir disse sammenkomster, som fra år til år har fått voksende tilslutning, vår anbefaling. Møtestedene er:

Torsdag 18. Sentralkirken (Metodistkirke.)

Fredag 19. Frogner kirke.

Lørdag 20. Tempelet (Frelsesarmeen.)

Søndag 21. Tabernaklet (Oslo 1. Baptistkirke).

Mandag 22. Uranienborg menighetshus.

Tirsdag 23. St. Olav katolske kirke.

Onsdag 24. Domkirken.

Torsdag 25. Magaretkyrkan. Etter bønnegudstjenesten taler domprost **PER LØNNING** i Universitetets gamle Festsal.

Så merket jeg at konduktøren så forlegen og en hel del forvirret på hodeplagget mitt.

Meget korrekt begynte han å gi meg tilbake av summen. Skulle ikke ha så mye, enten det nå var voksen eller barn. Han sa ikke et ord.

Og det er merkelig nok noe av det siste jeg husket av det gamle året.

Andres mistroiske blikk.

Min egen selvopptatthet.

Det skal gå bedre i 1968. Jeg har fått igjen hatten.

Godt nytt år.

BLIKK på TIDEN

SKJEBNEÅRET

■ «Et skjebneår for kirken?» spør universitetslektor Peter Wilhelm Bøckman i en god oversiktsartikkel om norsk kristenliv i året som gikk. («Morgenbladet» 29. desember). Det er mer enn den vanlige nyttårs-retorikk: Den norske kirke er på vei ut av smult vann og inn i ett og annet stormsenter — bølgen går allerede krappe. Hva en i hvert fall kan lykkes den med, er en rekke yngre og skarpøyde folk innenfor murene, som ser, forstår og sier fra. Reformert og aktivitet har situasjons-analyse som forutsetning og nødvendig utgangspunkt. Her har 1967 vært et avklaringens år. «St. Olav» har allerede nevnt, og behandler nærmere i følgende nummer den rike flora av byggende kirkelig selvkritikk som preget bokhøsten i året som gikk. Til dette kommer et spesialnummer av «Minervas Kvartalsskrift» om Den norske kirke (nr. 4, 1967), som vi også må ta nærmere for oss — allsidig og fengslende som det er.

Rosemalingens tid er forbi. Den våge og uspesifiserte kristelige optimisme i adskillig geistlig prosa skurrer visst, forståelig nok, i mange ører. Lyspunktene skal ikke underslås. Men Bøckman, og flere med ham, griper tydeligvis fast til om neslene, selv om det svir: «Det er etter vårt syn et nokså trøstesløst bilde Den norske kirke frembyr, midt i en skjebnesvanger tid med store brytninger i kulturliv, samfunnsliv og åndsliv som i aller høyeste grad berører kirken», skriver han. Mest bekymringsfullt er det kanskje, at det økede ytre press mot kirken ikke synes å føre til større indre enhet. Den norske kirke har i denne situasjon, spesielt overfor de krasse angrep fra den nyradikale åndsstrømning,

«ikke forstått og formådd å holde sammen. Tvert om har splittelsestendensene innen kirken øket siste år og det har skjedd nye, alvorlige skritt henimot en spredning av Den norske kirke. Det mest eklatante uttrykk for dette var opprettelsen av Norsk Lærerakademi tidlig på året. Det er fra kirkelig hold blitt sett som et nytt uttrykk for organiseringen av en ekstrem lavkirkelig falanks i erklært motsetning til kirkelig orienterte institusjoner som IKO og Menighetsfakultetet.

En av lærerakademiets talsmenn, dr. theol. Erling Danbolt, hevder riktignok at opprettelsen var nødvendig fordi kristendomstudentene hittil var blitt undervist i «ikke-bibeltro teologi», men uten å gi belegg for påstanden da dette ble etterlyst. Mangelen på belegg må forstås derhen at påstanden var grunnløs. Det er da neppe mulig å komme bort fra at opprettelsen av Norsk Lærerakademi først og fremst er et uttrykk for mistillit til de mer kirkelig orienterte institusjoner og til Den norske kirke som sådan. Og det er en mistillit som kirken i lengden ikke kan bære i seg uten å sprenge.»

Det er uten tvil uheldsvangre toner. Men mon det ikke gjenstår å se, om den yngre generasjon i Den norske kirkes ulike stridende fraksjoner uten videre lar seg påtvinge splittelsens arv, som et program for nok et slektledd norske kristne. Eller om de klart øyner hva den idag faktisk er: En dødslinje. «Skjebneåret» er kanskje snarere 1968? Fristen er i hvert fall farlig kort, når det gjelder å besinne seg på kirkens felles ansvar for folket.

BLASFEMI OG SUNT VETT

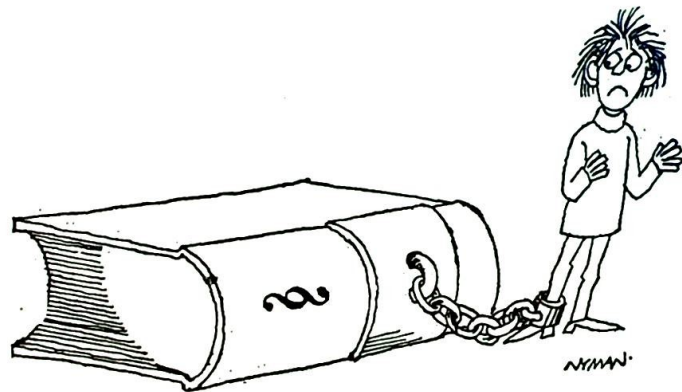
■ Så lenge vår Grunnlov erklærer at Staten har en «offentlig Religion», vil det teoretisk påligge den samme Stat en forpliktelse til ikke bare å begunstige denne religions utfoldelse i samfunnet, men også å verne den mot utilbørlige angrep. Følgeløshet har vi også i lovverket en «blasfemi-paragraf». Den ble skjerpert i 1933, og har siden fått sove — vel fordi den siste

«blasfemi-sak» her i landet (mot dikteren Arnulf Øverland for foredraget «Kristendommen — den tiende landeplage») utartet til en tragi-komisk rettsfarse, der både anklage-myndighet, dommerinstans og anklaget beveget seg på et grotesk lavt nivå. Den styrket visst ikke akkurat respekten, hverken for religionen, myndighetene eller den i dette spørsmål særdeles korttenkte dikter.

Det er en av flere grunner til at vi synes professor, dr. theol. Johan B. Hygen og (pinsevennen) gruppesekretær Martin Ski taler sunn fornuft, når de etter å ha sett Georg Johannesens revyregede stykke «Kassandra», der Gudsoppfatning og sakramenter utsettes for harsellas i spesielt vulgære former, konkluderer med at paragrafen ikke bør vekkes fra sin slummer. Paradoksalt nok er det disse modne menn som fraråder retts-sak, mens det fra en gruppe unge teologiske studenter er kommet politianmeldelse, med begrunnelser som vel kan støtte seg på loven, men neppe på noen dypere forståelse av det samfunn vi faktisk har. Martin Ski uttrykker det klart og treffende når han («Vårt Land» 19. desember) skriver:

«Men iblant kan et fremstøt mot nihilismen kreve en helt annen taktikk enn den å styrte til med lovparagrafer som eneste motvåpen. Jeg har en følelse av at det i fremtiden kreves noe langt mer enn dette. I vårt pluralistiske samfunn vil det bli mer og mer vanskelig å kreve respekt for den autoritet som hviler på en gammel, religiøs enhetskultur. Vi må nok mer ruste oss til å strides ånd mot ånd.»

Gud trenger ikke paragrafenes beskyttelse. De kristne sakramenter er livsverdier så grunnleggende for den troende, at de ikke kan rammes av en hån som vel bare faller tilbake på spot-

terens egen ukultur og intoleranse. Respekten for verdier, som i andres sinn og liv er hellige, bør ikke hvile på lovverk og politi, men fremmes som livsform og regler for sivilisert samkvem i et utviklet demokratisk samfunn, bygget på menneskerettigheter og respekt for andre. Det burde rekke. Der vil alltid finnes mennesker som ikke følger disse regler, og gjør et nummer av det. Men hva så? Kristendommen trenger ikke til statsadvokaten. Den har, rett lev og trodd, en egenvekt som har veid opp adskillig mer motivert kritikk enn det i øyeblikket fasjonable råprat fra litteratene. «Enhver være sikker i sitt eget sinn,» skrev en apostel, som visst også hadde hørt endel blasfemi i sitt ikke alltid så hensynfulle miljø. Sikker — ikke vettskremt.

JOSEF OG HANS BRØDRE

■ Det var et fint og talende bilde magister Lars Roar Langslet brukte, da han på «Menneskerettighetsdagen» den 10. desember talte i Universitetets Aula om ytringsfriheten. Dikteren, sa han, er som «drømmeren» Josef — en synsk og sann-drømt mann, som vi andre, hans brødre, kan fristes til å slå ihjel, når han blir oss for brysom. Bildet rekker faktisk enda lenger: Hvorfor slå ham i hjel, når han hendig kan skaffes av veien på annen måte? Arbeidsleir kan være en langsom henrettelse, passende for et åndsmenneske. Valerij Tarsis, den rus-

siske forfatteren, puttet de i sinnsykeasyll — det minner til forveksling om omsorg. Målet er det samme, om metodene varierer, både øst og vest for jernteppet. I vest er det da ennå i det minste mulig å si fra:

«Den skam vi føler over at de blir krenket også i vår egen leir, skal ikke få oss til å falle inn i ekstremistenes hylekor over at Europa ennå er halstarrig nok til å eksistere på tross av at Carmichaels klakkører og de maoistiske bander har dømt oss til utslettelse. Det er i Europa at dette rettsvern om mennesket, er blitt kjempet frem; og det er vår misjon som européere å kjempe det frem også i de deler av verden som snarere har valgt som modell Europas forsyndelser og forbrytelser. Vi har ingen grunn til å skamme oss over det som er vårt adelsmerke og vår oppgave. Vi har ingen grunn til å gjøre oss så pregløse i vår toleranse at vi stilltiende godtar urett og undertrykkelse, når bare det ikke er våre egne som står bæk.

Men da må vi til gjengjeld feie for egen dør.»

Er det noe vi i hvert fall ikke har lov til, så er det selvoppgivelse på andres bekostning:

«Det er lett å si at vi må ikke glemme dem. Men hva kan vi gjøre? Kan vi overhodet gjøre noe som har virkning, vi som sitter på tilskuernes behagelige avstand fra kampen?

Det er ikke så mange årtier siden en Bjørnstjerne Bjørnson eller en Emile Zola kunne vekke en verden til protest på vegne av et enkelt menneske. Er den tiden forbi da det kunne nytte? Er makthaverne i dagens tekniske verden for mektige, og vi andre for svake?

Nei og atter nei. Vår svakhet er innbildning og uverdigg resinasjon. Vi har til vår rådighet massemedia som når lengre ut og med større virkning enn noen gang før. Vi kan støtte oss til forpliktende traktater som også undertrykkerne har måttet anerkjenne. Og selv der hvor den fysiske makt synes overveldende, står åndens makt som et samlende tegn som får den mektigste til å skjelve. Det kan vi lære av dem som idag sitter i fangenskap for frihetens skyld.

Når de ikke resignerer, har heller ikke vi noen grunn til å gjøre det. Gjennom sin taushet taler de til oss om noe som er sterkere enn fysisk makt: Sannheten. Josefs brødre har bare makten på sin side, men ikke sannheten. Og i lengden lar ikke sannheten seg kue. *Magna est veritas et praevalere*. Stor er sannheten, og den vil seire.»

«AGGIORNAMENTO» I «VÅRT LAND»

■ Lederartiklene i den kristelige dagsavisen «Vårt Land», som tidligere bar personlig signatur, fremtrer nå usignerte. Det forplikter vel i større grad avisen som helhet. Desto mer gleder vi oss over nye toner som tyder på skjerpet samtidsbevissthet i Hausmannsgate. Nylig (15. desember) var temaet «Dialog i NRK», i forbindelse med at forlagssjef Øivind Seip *Berggrav* nå trer til som formann i Kringkastingrådet. Bladet refererer til noen karakteristisk åpne uttalelser av den nye formannen, og skriver for egen regning — hvilket er det bemerkelsesverdige — ord som åpner nye og virkelighetsnære perspektiver:

«Det ligger nær å anta at det ligger en bestemt erkjennelse bak et slikt syn. Nemlig at den tidligere enhet mellom kristendommen og den vesterlandske kultur, mellom kirken og hele folkets liv er oppløst. Fra samfunnets og kulturens synspunkt har kirken ikke lenger den oppgave å gi disse to områder en religiøs dimensjon. Kirken fungerer ikke som en altomfattende institusjon, men som en institusjon ved siden av andre i samfunnet, av og til i motsetning, av og til i minoritet, men fremdeles ofte som en majoritet.

Situasjonen er en utfordring til dialog. I den faktiske situasjon, at kirken ikke lenger fungerer som den religiøse side ved samfunnet, men lar seg skille ut som gruppe, idéfelleskap eller institusjon i samfunnet, ligger kirkens muligheter for fremtiden. Når det ikke lenger finnes en samling av meninger som omfatter alle, fremtrer hver overbevisning med sin egen sannhets tyngde. Har den kristne tro overhode et helhetssyn på menneske og samfunn vil den nok vite å gi uttrykk for det og anvende det på det sosiale og kulturelle område, så sant den får slippe til.

Og forstår vi Kringkastingrådets nye formann rett, vil han forsvare ikke bare «kjetternes» og mindretallets rett, men også flertallets rett til å gjøre seg gjeldende i radio og TV. Det

kan virke søkt å peke på at også flertallet trenger sine forsvare. Men det er realistisk. Så realistisk vet vi at Øivind S. Berggrav er, og vi ønsker ham lykke til også med denne oppgave i hans ansvarsfulle gjerning som formann i Kringkastingrådet.»

Visst så.

Frater Candidus.

Uken for kristen enhet

18. - 25. JANUAR

I igjen går oppfordringen ut til de kristne i kirker og trossamfunn verden over, og da også til oss her i Norge, om å samles til bønn for kristen enhet i uken 18.—25. januar. De ord som da legges alle kristne på sinne lod for første gang i nattverdsalen, da Jesus løftet sine øyne mot himmelen og sa: «Far, jeg ber at alle som kommer til tro på meg må være ett, så verden kan tro at det er du som har sendt meg ut.»

Denne Jesu bønn om enhet fortsetter i hans troendes bønn om enhet. Men for å forstå betydningen av vår deltagelse i denne bønn må vi ha klart for oss at Jesu bønn til Faderen alltid blir hørt. Det har vi hans egne ord for: «Far, jeg vet jo at du alltid hører meg.» Da må dette også gjelde Jesu bønn om enhet. Den kan ikke være en bønn om noe som engang skal bli til virkelighet, men må være en bønn som virker det ordene sier.

Men hvis der på grunn av Jesu bønn til sin Far allerede består en dypere enhet mellom alle dem som ved troen tilhører Kristus, hvorfor kommer vi da sammen for å be om enhet?

(Forts. side 14)

WILLEBRANDS I KRYSSILD

Under sitt fem dager lange opphold i Sverige var biskop Jan Willebrands fra Sekretariatet for kristen enhet også innbudt til Waldenströmska Studenthemmet i Uppsala der «Unitas», de kristne studentforeningenes samarbeidsorgan, laget en spørrekveld om «Rom og den kristne enhet». I et referat fra Katolsk Informations-tjänst heter det at biskopen utrettelig i to timer besvarte de unges kryssild av vanskelige spørsmål. Da møtet begynte, sa biskop Willebrands høyt: «This will be my heaviest hour». Da han til slutt ble takket for sin innsats, ropte en av tilhørerne: «This was your best hour».

Vi gjengir noen få av møtets spørsmål og svar:

Spørsmål: Hvordan stiller den katolske kirke seg til Kirkenes Verdensråd og generalforsamlingen i Uppsala i 1968?

Svar: Den katolske kirke har fått innbydelse til å sende 15 observatør-rådgivere som ikke får stemmerett, men som kan delta i forhandlingene. Vår deltagelse blir derfor mer omfattende enn i New Dehli, hvor vi bare hadde fem observatører. Vi har sagt ja takk til innbydelsen og er i ferd med å utpeke deltagerne. Permanente og realistiske forbindelser er opprettet mellom den katolske kirke og Kirkenes Verdensråd, først og fremst gjennom den felles arbeidsgruppe som nå har fungert et par år. Når det gjelder samarbeidet om utviklings-problemer har det også hatt sin betydning, at en pavelig kommisjon for fred og rettferdighet er nedsatt, som et slags tilsvær til Verdenskirkerådets *Life and Work*-kommisjon.

Spørsmål: Når kommer den katolske kirke å slutte seg til Kirkenes Verdensråd?

Svar: Det beror ikke bare på oss, men også på Kirkenes Verdensråd. Vi finner det riktig å gå langsomt frem og ta avgjørelsene i samråd med Verdenskirkerådet. Medlemskap i rådet vill fra vår side bare være riktig hvis det tjente hele den økumeniske bevegelse. Man må huske på at vår kirke har et så stort medlemstall at vi ville kunne nedstemme de øvrige

Mange ting gjenstår å klargjøre i trossamtalen. Nederlenderen biskop Willebrands, kardinal Bea's høyre hånd i Sekretariatet for Kristen Enhet, har vist seg som en energisk og saklig forhandler i økumeniske sammenkomster.

på generalforsamlingen. Vi må passe på at vi ikke gjør skade på det som hittil med store anstrengelser er bygget opp. Men samarbeidet i den felles arbeidsgruppen kan utvides. Dessuten bør nevnes at *Faith and Order*-kommisjonen, som er en selvstendig institusjon innen Kirkenes Verdensråd og innstilt på teologisk dialog, på sitt siste møte i Bristol besluttet å innby et antall kirker til å bli medlemmer av kommisjonen, deriblant den katolske.

Spørsmål: Er det ikke meningsløst å snakke om økumenikk når Deres kirke, som i konsildekretet om økumenikken, kaller seg «Kristi katolske kirke som er den universelle hjelp til frelse» og ikke «den romersk-katolske kirken»? Var det ikke bedre å si rett ut «misjon»?

Svar: I første omgang er det et sproglig problem. Kirkens offisielle navn er på latin *ecclesia catholica romana*, og den ordstillingen bruker også franskmennene, mens engelskmennene og andre sier romersk-katolsk.

Når det gjelder det spørsmål som stilles, tror vi at Jesus Kristus har grunnlagt en kirke. Den er vår tro, og den vidner vi om. Man kan gjerne kalle denne aktivitet for «misjon», slik som også en protestantisk teolog i Holland har foreslått: den sanne misjon kan identifiseres med kirken. Det viktige er at man ikke blander sammen misjon og proselytisme. Det siste er forkastelig. Kjennetegnet for misjonen er at den vil være lojal, et vidnesbyrd, fremført i full åpenhet. En dialog, preget av fri diskusjon. Å påtvinge sine meninger på folk er proselytisme. Å gå inn i en dialog og

samtidig også være beredt på å lære av motparten er hva vi vil gjøre.

Spørsmål: Religionsfriheten i Latin-Amerika har lenge vært problematisk. Mener De at man kan få frem et mer samarbeidsvillig klima?

Svar: Et av de emner som skal behandles av den felles arbeidsgruppe mellom den katolske kirke og Kirkenes Verdensråd er proselytismens problem. Vi akter å undersøke en rekke konkrete tilfeller, bl. a. i Latin-Amerika. I en del av verden finnes det virkelige vanskeligheter på dette punkt, men det ser ikke ut til at de kommer fra det man kan kalle de klassiske kirkesamfunn, de anglikanske, katolske, lutherske, reformerte osv., men fra visse yngre sekter, for eksempel Jehovas Vitner. For min del har jeg vanskelig for å finne selv et minimum av Kristi Kirke hos Jehovas Vitner og noen andre lignende ekstreme sekter. De driver virkelig proselytisme i Latin-Amerika og har blant annet tilføyet den katolske kirke stor skade. Jeg håper at vi kan komme frem til en uttalelse om denne sak i arbeidsgruppen slik at man kan utarbeide visse retningslinjer med tanke på lokale problemer. Like før jeg reiste fra Roma traff jeg forøvrig sekretæren for CELAM, den latin-amerikanske biskopkonferansen, og traff avtaler om hvilke menn som fra vår side bør settes inn i dette utredningsarbeidet.

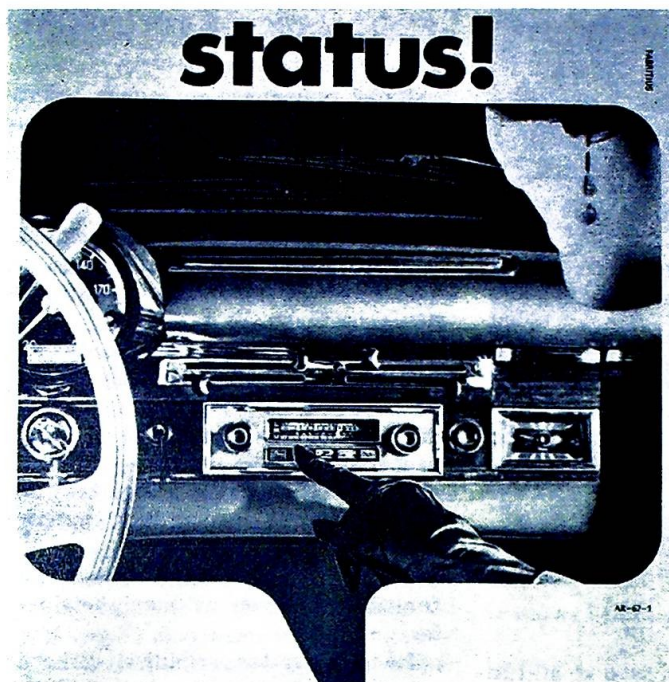
Spørsmål: Den økumeniske dialog etter det annet Vatikankonsil er jo rent ut blitt populær. Men jeg skulle gjerne vite hvor mye som er opportunnisme fra Roms side og hvor mye som er virkelig dialog?

(Forts. side 9)

REKLAMEN SOM FORFØRER

OM Å BLI STATUS-STREBER PR. ANNONSE

«**S**tatus! En Rolls Royce. Hvilken opplevelse. En Blaupunkt bilradio. Hvilket raffinement. Ikke nok med at den gir Dem følelsen av å være millionær. De kan også glede Dem over verdens beste musikkprogrammer.»

Så direkte kan det altså sies. De skjulte fristere er ikke så skjulte lenger. Idag sies tingene rett ut, ting man måtte holde tilsloret for få år siden. I likhet med annen rusgift, bryter også

en viss type reklame ned våre finere karaktertrekk og etterlater en grovere og mer unyansert personlighet. Over lang tid, bevares.

For noen uker siden talte en teppeselger i Radioens 9-time om vegg-til-vegg-tepper. Det er det vi skal ha nå. Vegg-til-vegg-tepper er statussymbol. Sa han.

Hva er det så som har skjedd? Er det galt at man taler åpent i en annonse, i stedet for i det skjulte å spille på våre svakheter?

Ja, det er galt. Engang var snob-mentalitet noe man ikke vedkjente seg. Det ble regnet for et minus — og skulle en reklame-maker appellere til den, gjorde han det kanskje i en illustrasjon, men aldri eksplisitt i teksten. Idag er statusstreberi og snob-mentalitet tydelig nok fullt akseptert — det er ikke noen svakhet lenger, men et pluss. Naboene snur seg etter en som kjører Opel Kaptein. Han må sannelig ha suksess.

Er dette reklamebyråenes feil?

Så avgjort nei. Våre vestlige velferdssamfunn bygger som kjent på masseproduksjon, massesalg og profitt. Salgsinstansenes funksjon er å selge det som produseres. Reklamen er en del av salget og deres eneste funksjon er å avstedkomme salg. Reklamebyråene har ingen oppdragende funksjon i samfunnet, slik mange mener. Denne funksjon tas vare på av andre institusjoner. Men når reklamebyråenes virksomhet har en skadelig virkning, utenom sitt egentlige område, slik jeg har villet antyde, bør det treffes tiltak for å begrense denne virkningen. Reklamebyråenes kontroll med seg selv er at de skal rette seg etter alminnelig forretningskikk og ikke drive utilbørlig reklame, dvs. alltid i forholdet til hverandre.

Kontrollen kan ikke komme fra byråene selv, men må komme fra instanser utenfor byråene. Instanser som er nærmere til å forvalte oppdragerfunksjonen i samfunnet.

Frithjof Funder.

WILLEBRANDS - (Forts. fra side 8)

Svar: Det er vanskelig å dømme som andres samvittighet. Med få unntagelser var konsilfedrene overbevist om at den økumeniske dialogen var nødvendig og riktig. De uttalelser som ble avgitt var ikke opportunistiske, de ble lagt frem i troskap mot Kristi evangelium. Visst fantes det biskoper som ikke var overbevist om økumenismen, men snarere oppfattet den som en trussel mot evangeliet og kirken. Men da Konsilet utferdiget dekretet om økumenismen, ble det akseptert av alle. Et fåtall biskoper handlet her mer av lydighet mot kirken enn av entusiasme for økumenikken, og det er klart at de får vanskeligheter med det videre, praktiske arbeidet her. Men ren opportunistisme — om det finnes noen konkrete eksempler på det i økumenikken, nei, det kan jeg ikke uttale meg om. Det er for vanskelig å holde dom over andre.

Spørsmål: Hvordan reagerte dere i Roma på de amerikanske lutherske

studentforbundenes uttalelse om gjenforening med den katolske kirke?

Svar: Først må det konstateres at økumenikken i USA har utviklet seg nesten mirakuløst. Det som har hendt nå er altså at de lutherske studentforbund, inklusive Missourisyndens studenter, ganske enstemmig har uttalt seg for en gjenforening med den katolske kirke. De fikk umiddelbar støtte av den katolske studentbevegelsen som oppfordret USA's katolske biskoper til å ta uttalelsen alvorlig og å undersøke alle muligheter som kan lede til de lutherske og romersk-katolske kirkenes organiske gjenforening.

Det er nå opp til de respektive kirker i USA å behandle saken. Biskopene har på forskjellig hold alt tidligere dannet nasjonale komitéer hvor viktige økumeniske spørsmål behandles offisielt. Blant annet har man diskutert eukaristien, og utsendt en felles katolsk-luthersk erklæring som er av stor betydning når det gjelder nattverden som økumenisk problem. Skulle man nå ta studentenes forslag

positivt og anbefale det for Rom — ja, da kom saken i en alvorlig stilling. Men allerede nå er den av største interesse, for det om skjer i den lokale kirke angår alltid hele kirken. Hendelsene i Amerika kan få følger også for deres land.

PRESTER I DACHAU

Av de ialt 2812 prester av ulike nasjoner som under annen verdenskrig ble satt i konsentrasjonsleiren Dachau, var 95 % katolikker. Av disse var de fleste polakker (1856). Videre var der 358 tyskere, 155 franskmenn, 127 tsjekkere og 100 østerrikere. Hele 1106 katolske prester ble drept der, dvs. 39 %. (KIT).

KVINNE FÅR HØY STILLING I KURIEN

Et viktig oppdrag i den romerske kurie blir for første gang overdratt til en kvinne, idet en ordenssøster vil bli utnevnt til undersekretær i kongregasjonen for ordensfolket, hvor allerede fire søstre er medlemmer. (KIT)

VI FÅR

FORSLAG

Menigheten er et livsfellesskap der alle har en funksjon og må bidra til enheten.

Legmannsrådet har på biskopens oppfordring lenge arbeidet med et statutt-utkast til menighetsråd i Oslo Katolske Bispedømme. Forslaget, en del omarbeidet av Legmannsrådet etter presterådets betenkninger, er nå sendt ut til sogneprestene til uttalelse. Etter det «St. Olav» erfarer skal uttalelsene formes på grunnlag av drøftelser med de allerede eksisterende sogneråd eller med andre representative grupper legfolk, eventuelt med særlig kompetente personer i de sogn hvor ingen slike utvalg eksisterer.

Forslaget har denne ordlyden:

1. Menighetsrådet er et organ sammensatt av sognepresten og representanter for legfolk i menigheten. Det skal være ansvarlig for visse oppgaver i sognet (jvfr. pkt. 2—6 nedenfor) som ikke direkte hører inn under geistlighetens prestelige funksjoner.

Det skal være et koordinerende organ for legmannsaktiviteter i sognet.

Rådet skal dessuten være til hjelp og støtte for sognets geistlighet i alt som angår kirkens apostoliske og sosiale arbeid.

Med disse regler følger en spesifikasjon over mulige arbeidsfelter in-

nenfor sognet der menighetsrådet enten selv eller ved delegering kan løse menighetens felles oppgaver.

2. Rådet er ansvarlig for sognets økonomi og forvaltningen av sognets eiendommer.

Rådet utarbeider hvert år innen utgangen av november et budsjett for menighetens drift for det påfølgende år. Budsjettet skal godkjennes av Biskopen.

Sognepresten disponerer i henhold til godkjent budsjett. Han kan ikke forplikte menigheten økonomisk utover budsjettets ramme uten i samråd med menighetsrådet.

Ikke budsjetterte inntekter kan først disponeres etterat rådet har innhentet Biskopens godkjennelse.

Budsjett og regnskap settes opp etter en standard foreskrevet av Biskopen.

Rådet er ansvarlig for at det blir ført et regnskap som gir et riktig bilde av menighetens drift og er forretningsmessig korrekt.

Rådets medlemmer kan ikke trekkes personlig til økonomisk ansvar for f. eks. underskudd på årsregnskapet eller uheldige disposisjoner.

Rådet oppnevner en regnskapskyndig revisor som ikke er medlem av rådet.

Rådet forelegger revidert regnskap for Biskopen og sørger for at det blir sendt ut til menighetens medlemmer. Sognepresten sender regnskapet til eventuelle ordensforesatte til godkjennelse.

3. Rådet avgjør om det skal tas opp kollekter til spesielle formål utenom de ordinære kirkekollekter og utenom de kollekter som er fastsatt av Biskopen.

Rådet har rett til å koordinere alle innsamlingsaksjoner og likn. innenfor menigheten.

4. Rådet trekker opp retningslinjer for disponeringen av menighetslokaler.

Rådet ansetter organist, kirketjener og eventuelt andre betalte i menighetsarbeidet og bestemmer deres ansettelsesvilkår.

5. Rådet oppnevner komiteer og utvalg til å ta seg av spesielle oppdrag innen menigheten som for eksempel arrangementer, finansiering, nybygg, vedlikehold o. l.

6. Rådet forbereder og gir innstilling i alle saker

- a) som bør forelegges for menigheten til uttalelse,
- b) som menigheten ønsker fremmet for Biskopen eller et av hans råd.

7. Biskopen og Biskopens forskjellige råd har rett til å innhente opplysninger og uttalelser fra menighetsrådene og menighetsmøter i saker som kan ha eller få betydning for Bispedømmet og menighetene.

Menighetsrådet kan også på eget initiativ sende inn saker til Biskopen og Biskopens forskjellige råd til uttalelse eller avgjørelse.

8. Rådet består av:

- a) Sognepresten eller hans personlig oppnevnte varamann.
- b) En representant fra katolske søsterkongregasjoner i menigheten, valgt av disse.
- c) En representant for hver av de større katolske foreninger eller ordnede sammenslutninger i menigheten som ønsker å være representert.
- d) Minst 3 lege medlemmer valgt av

KONTINGENT FOR 1968

bes vennligst betalt i januar!

Et innbetalingskort er vedlagt dette nummer. Vi er takknemlig for å få innbetaling nå, så vi slipper å sende ekstra krav senere i år.

ST. OLAV's eksp., Akersv. 5, Oslo 1
NB: Postgiro nr. 20 46 48
Innenl. kr. 25.—. Utl. kr. 30.— pr. år

MENIGHETSRAAD

TIL STATUTTER FORELIGGER

menigheten på valgmøte (jfr. pkt. 11).

Antallet skal imidlertid minst tilsvare summen av oppnevnte medlemmer iflg. pkt. 8 b og c.

Det velges også 1., 2. og 3. varamann.

Dersom et av de valgte medlemmer fraflytter sognet, trer han ut av rådet og varamann tiltrer.

Kapellaner har møterett og talerett, men ikke stemmerett. Biskopen kan bestemme at også andre prester bosatt i sognet får samme rettigheter.

Er det tvil om noen forening eller sammenslutning er berettiget til fast representasjon iflg. pkt. 8 c, avgjøres saken ved flertallsvedtak på det årlige menighetsmøtet. (Det er imidlertid foreningen eller sammenslutningen — ikke menighetsmøtet — som velger sine faste representanter.)

9. Medlemmer og varamenn iflg. pkt. 8 d velges på et menighetsmøte som holdes i årets siste kvartal. Senest på samme menighetsmøte skal valgstyret få seg forelagt oppgave over oppnevnte representanter iflg. pkt. 8 b og c.

Funksjonstiden begynner 1. januar påfølgende år. Medlemmenes funksjonstid er 3 år, men gjenvalg eller gjenoppnevning kan foretas 1 gang.

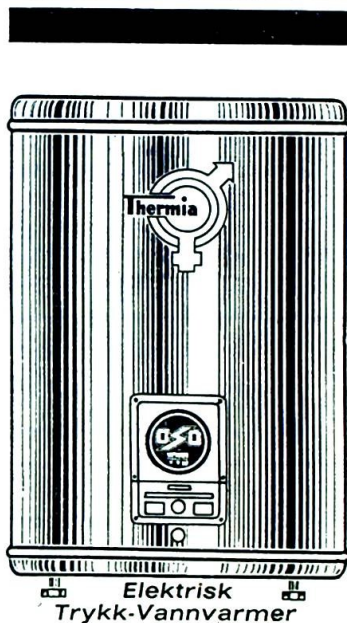
Ca. 1/3 av representantene utskiftes

hvert år. De 2 første år foregår utskiftingen etter frivillig avtale eller loddtrekning.

10. Alle medlemmer av menigheten som har fylt 18 år og på valgdagen er innført i menighetskartoteket, har stemmerett og rett til å stille forslag til kandidater. De har også rett til å

ta imot valg, og bør anse det som en plikt i menighetens tjeneste.

Valgene skjer ved personlig fremmøte eller skriftlig fullmakt. Stemmeberettigede som på valgdagen bor eller kommer til å oppholde seg mer enn 1 times reise — én vei fra valglokalet, kan i tide sende inn underskrevet og

Masser av varmt vann

OSLO SAFE SYSTEMET gir

- * Rimeligste pris
- * Enkleste montasje
- * Største effekt

OSLO SVEISEBEDRIFT

Rejser under katolsk ledelse 1968

Skt. Annæ Rejser.

9. april—16. april (påsken) FLY Rom. 8 dage 925 kr.

5. juli—19. juli FLY Rom—Sorrento. 15 dage 1275 kr.

29 sept.—13. okt. FLY Firenze—Assisi—Rom. 15 dage 1275 kr.

Program og alle opplysninger: lærerinne frøken Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, 2300 København. Tlf. SU 86.

Pastor d'Auchamps Rejser.

7. juni—21. juni FLY Firenze—Assisi—Sienna. 15 dage 1275 kr. Ledere: Fru E. Schwartz og Pater Duclos.

5. juli—25. juli TOG Ravenna—Rom—Assisi. 21 dage 1375 kr. Ledere: Fru E. Schwartz og Pastor d'Auchamp — eventuelt individuell hjemreise.

13. sept.—27. sept. FLY Rom—Assisi. 15 dage 1275 kr. Leder: Pastor d'Auchamp.

Program og alle opplysninger: Revisor Schwartz og frue: Ø. Farimagsgade 18, 2100 København, eller Pastor d'Auchamp, Vandtaarnsvej 5, 2860 Søborg, tlf. 690301.

«Den nordiske Valfart med fly til Lourdes» — Bispedømmets pilgrimsreise.

27. juni—3. juli. 7 dage 880 kr. — særpris for syge (Asile Notre Dame): 725 kr. Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin. Læge og sygeplejersker følger de syge.

Program og alle opplysninger: Fru L. Samson, Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. GE 6341. Eller Translatør Lerche Nielsen, Bredgade 69, 1260 København. Tlf. PA 2539.

datert stemmeseddel i lukket konvolutt merket «Stemmeseddel» til valgstyrets formann.

Slike konvolutter åpnes av valgstyret på valgdagen.

11. Rådet gjør tjeneste som valgstyre og forbereder og leder valget. Valgdagen fastsettes av valgstyret i henhold til pkt. 9, og kunngjøres minst 2 uker i forveien ved oppslag i kirken, kunngjøring fra prekestolen og sirkulære til menighetens medlemmer.

Det skal redegjøres for:

- Hvor og når valget skal holdes.
- Hvem som har forslagsrett og stemmerett.
- Hvor mange medlemmer og varamenn som skal velges.

Samtidig offentliggjøres valgstyrets forslag til nye rådsmedlemmer og varamenn.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Joseph's Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
Lunden Kloster	} Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Franciskus Kirke	} Bergen
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	} Tromsø
St. Franciskusøstrenes Moderhus	
Øyenklinikken	
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	
St. Elisabeth Inst.	} Hammerfest
St. Mikael's Kirke	
St. Mikael's Prestegård	} Hønefoss
St. Theresia Hosp.	
St. Franciskus Hosp.	} Lillestrøm
St. Magnus Kirke	
St. Magnus prestg.	} Trondheim
St. Elisabeth Hosp.	
Vår Frue Kirke	} Tønsberg
Bispegården	
St. Olavs Kirke, Bispegården	} Tønsberg
St. Olavs kirke	
St. Olavs Prestegård	
St. Olavs Klinik	

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 68 34 69

Stemmeberettigede har adgang til å foreslå kandidater enten på valg møtet eller skriftlig på forhånd.

På valg møtet gir valgstyret opplysning om alle foreslåtte kandidater.

Valg møtet kan vedta å justere antall valgte rådsmedlemmer, dog ikke under minimum iflg. pkt. 8 d.

Valgene kan foregå ved stemmetegn, men må foregå skriftlig dersom minst 5 stemmeberettigede krever det. Medlemmene velges under ett.

Rådet konstituerer seg selv på første møte i sin funksjonsperiode.

12. Formannen innkaller til råds møter med minst 1 ukes varsel, og saksliste bør følge med innkallingen. Møter kan også innkalles hvis sognepresten eller minst halvparten av medlemmene ønsker det.

Varamenn kan innkalles, men har kun stemmerett i den utstrekning medlemmene ikke møter og i den rekkefølge de er valgt som varamenn.

Rådet gjør sine vedtak ved alminnelig flertall. Bare de som møter frem personlig kan stemme. Ved stemmelikhet gjør formannens stemme utslaget, evt. møtelederens om formannen er fraværende.

get, evt. møtelederens om formannen er fraværende.

Rådet er vedtaksdyktig dersom minst 2/3 av medlemmene er tilstede.

Det skal føres protokoll over møtene. Eventuelle dissenser kan kreves protokollført.

Kopi av protokollen skal sendes alle medlemmer, varamenn og møteberettigede. Utskrift av protokollen skal sendes Biskopen og Biskopens forskjellige råd når det har vært behandlet saker som kan ha interesse utover menigheten.

13. Sognepresten har veto rett på menighetsrådets møter. Har sognepresten benyttet sin veto rett, kan rådet forelegge saken for Biskopen.

14. Disse regler for menighetsråd trer i kraft for de enkelte sogn fra den tid Biskopen bestemmer.

Såvidt det foreliggende utkast.

FRA STABEKK

På menighetens valg møte i begynnelsen av desember ble følgende valgt som medlemmer i menighetsrådet:

Disponent *S. Markussen*, ingeniør *Chr. Magnus*, major *I. Hagenlund*, fru *V. Helgesen*, søster *Bonifatia* (representant for Antonius-søstrene) og fru *L. Haslerud* (representant for Marthaforeningen).

Frk. Mathilde Hartmanns legat.

Katolsk ungdom som har fullført sin skolegang og skal utdanne seg videre, kan søke bidrag fra ovennevnte legat. Skriftlig ansøkningsmå rettes til Sognepresten i St. Olavs kirke, Akersveien 5, Oslo 1, innen 24. februar i år.

Legatstyret.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO

Enerhauggt. 4 - Tlf. 67 23 83
Kontortid 11—13.
Alle dager unntatt lørdag.

LEGMANNSRÅDET OSLO KATOLSKE BISPEDØMME

Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i
Akersvn. 5, 1. etg. Tlf. 20 72 97

Menighetspleien

har midlertidig sitt kontor på St. Josephs
Institutt hver onsdag fra kl. 11—12.

Oslo Katolske Bibliotek

Akersvn. 5, Oslo - Tlf. 20 72 26

Åpent hver dag unntatt lørdag kl. 11-13.

Måndag—Onsdag—Fredag også fra kl.
17—19.

KATOLSK INFORMASJON

Studiebrev.

Skriv etter prosjekt.

P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.

«Bær hverandres byrder», Gal. 6, 2.

CARITAS

Oslo bispedømmes sosialarbeide.

Send din gave til:

CARITAS, Fagerborggt. 17, Oslo 3.

Telefon 69 30 15

Postgiro 202 088 - Bankgiro 40/42.696

*Kontaktklubben
for eldre og enslige*

åpent hus hver onsdag kl. 11—15,
i Europahjemmet, Fagerborggt. 17 II,
Oslo 3.

LITURGISK KALENDER

LESERNE SKRIVER

SØNDAG 14. JANUAR: Annen søndag efter Åpenbaringen (Bryllupet i Kana).

MANDAG: Paul Eneboer, eremitt, bekjenner.

TIRSDAG: Marcellus I, pave og martyr.

ONSDAG: Anton, abbed.

TORSdag: Den hellige Prisca minnes.

FREDAG: Martyrene Marius, Martha, Audifax og Abakum.

LØRDAG: Fabian og Sebastian, martyrer. (Fabian var pave 236—250.)

SØNDAG 21. JANUAR: Tredje søndag efter Åpenbaringen (Hovedsmannen i Kafarnaum).

MANDAG: Vincent og Anastasius, martyrer.

TIRSDAG: Raymond av Penafort, bekjenner.

ONSDAG: Timoteus, biskop og martyr.

TORSdag: Apostelen Paulus' omvendelse.

FREDAG: Polykarp, biskop og martyr.

LØRDAG: Johannes Krysostomus, biskop, bekjenner og kirkelærer.

Herr. Redaktør

Et brev i «St. Olav» tar Harald Taxt til orde for en debatt i bladets spalter angående det temmelig revolusjonerende som står foran sin fødsel i Kirken: Opprettelsen av menighetsråd. Jeg er så hjertens enig i at vi får anledning til å komme med våre tanker, og her er mine:

Først må det klargjøres om menighetsråd skal opprettes fordi det er dekretert fra høyere hold, eller om det er et virkelig ønske fra våre geistlige at vi legfolk får en større misjon enn å fylle statistikken og kollektbøssene.

Når det er klarlagt, kommer spørsmålet om virkeområde, kompetanse og myndighet. Før dette blir fastlagt bør det være tindrende klart at det katolske legfolk stort sett befinner seg på barnehavestadiet i sitt kjennskap til kirkelig administrasjon. Vi må med andre ord være klar over at hele ordningen med menighetsråd i første omgang må innføres som en prøvevirksomhet og at derfor ingen faste statutter bør utarbeides til å begynne med. La oss få noen generelle regler som kan brukes som skjelett og la oss da i de nærmeste årene få litt kjøtt og muskler på det.

Personlig mener jeg at menighetsrådet skal befatte seg med det rent praktiske som angår menigheten. Ikke minst gjelder dette økonomien. Det kunne kanskje

vekke til ikke så liten ettertanke om menigheten selv måtte søke biskopen om penger til reparasjoner etc., og noen hver kunne da muligens kjenne litt større ansvar for den siden av menighetens liv. Forøvrig varierer det praktiske ansvar med menighetenes størrelser, så faste regler kan ikke gis.

Når det gjelder rådets sammensetning, bør den bestemmes ved valg blant menighetens medlemmer og bør selvsagt være så representativ som mulig. Sognepresten bør være selvskreven medlem på like fot med de andre. Han bør være medlem av to grunner:

1. Han sitter ofte inne med opplysninger som ingen av legfolket har.
2. Både prest og legfolket har godt av å diskutere de praktiske problemer i fellesskap.

Det har vært innvendt at presten ikke skal eller kan være medlem av sitt eget råd. Men det er etter min mening å vri på hele saken. Menighetsrådet (det burde hete 'Menighetsstyret') skal ikke råde presten til hverken det ene eller det annet, men i fellesskap med presten løse de praktiske problemer som melder seg i menigheten. Når det er sagt, bør det også sies at menighetsstyret selvsagt ikke skal ha noen som helst myndighet over bruken

FREDRIKSTAD

FREDRIKSTAD		
KJENTE FREDRIKSTAD- FIRMAER	<h2 style="margin: 0;">Norske Fina ^{A/S}</h2> <p style="margin: 0;">Bensin - Petroleum - Fyringsoljer - Smøreljer</p> <p style="margin: 0;">FREDRIKSTAD TLF. 5 820 TØNSBERG > 12 371</p>	C. HANSENS Trykkeri og Bokbinderi Tlf. 13 056 FREDRIKSTAD
KÅRE KRISTIANSEN Fiskeforretning Telefon 13 190	Byens spesialforretning TAPÉT OG GULVBELEGG Agentgt. 2 - Tlf. 17 080	<i>Andr. Janne &</i> Kontormaskiner - Kontorutstyr Storgt. 4 - Fredrikstad Tlf. 12 945
	EDVARDESEN & NORHEIM A/S Autorisert Installatør Radio og Elektrisk utstyr Tlf. 11 220 - Fredrikstad	ØSTFOLDMEIERIET Avd. Fredrikstad
	<h2 style="margin: 0;">O. Henriksens Sønner</h2> <p style="margin: 0;">Aut. Rørleggere og Rørhandel</p> <p style="margin: 0;">Etabl. 1904 FREDRIKSTAD Sentralbord 15 840</p>	

NETTOPP UTKOMMET:

DEN KATOLSKE TRO

En kortfattet troselære, utarbeidet av Den katolske kirkes sekretariat for samtalen med de ikke-kristne.

Forord av pater H. Rieber-Mohn.

Kr. 4.—.

ST. OLAV FORLAG

Akersv. 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48

og virkelig ønsker at den skal bære frukt i en enhet som kan få verden til å tro at Kristus er utsendt fra Faderen.

Måtte da oppslutningen om bønneuken 18.—25 januar 1968 bli et levende vitnesbyrd om at Jesu bønn om enhet er blitt hørt, ved at kristne fra alle kirker og trossamfunn tar del i de bønnegudstjenester som da holdes i kirker og kapeller rundt omkring i vårt land. Ved slik å samles til felles bønn bidrar vi til å virkeliggjøre også i det ytre den enhet som ved Guds nåde gjør oss alle til ett i Kristus Jesus.

November 1967.

UKEN FOR KRISTEN ENHET

(Forts. fra side 7)

For di den enhet vi er kalt til og har del i må bære stadig rikere frukt. Også det fremgår av Jesu egne ord: «Jeg er det sanne vintre, og min Far er gartneren. Hver gren på meg som bærer frukt, renser han, så den kan bære mer.»

Fra vår side er dessverre enheten i Kristus ennu langt fra det den kan og bør være. Bønneuken for kristen enhet er derfor en lutringens og renselsens tid i bønn om at enheten må bære rikere frukt både i kirkenes og i de enkelte kristnes liv. Bønnen om enhet er den samme som bønnen om at Guds rike må komme, det rike som skal «samle til ett de Guds barn som er spredt omkring». Vi håper derfor at oppslutningen om bønneuken må bli et uttrykk for at vi verdsetter vår enhet i Kristus,

Fridtjov Birkeli
Kjell Bondevik
Hans Buvarp
Johannes Bårdli
Nils J. Engelsen
Helge Fæhn
Mimi Gleditsch
Randi Bojer Godal
John W. Gran
Odd Hagen
Vera Henriksen
Ragnar Horn
Ove Hestvold
Erik Ivarson
Alex Johnson
Jørgen Karlsen
Grete Lein Lange

Sigurd Lunde
Per Lønning
Einar Lundby
Edin Løvås
Herman Laading
Einar Molland
O. G. Myklebust
Eivind Saxlund
Johannes Smidt
Kaare Støylen
Ole Sæverud
Notto Normann Thelle
Finn D. Thorn
Therapen
Wilhelm Thronsen
Enok Ådnøy
Ragnar Åhlberg

av kirken eller noe som har med selve gudstjenesteordningen å gjøre. Vi må ikke få slike 'Lillesandske tilstander' at menighetsstyrets formann står på kirketrappen og sier til en innbudt taler at «dessverre — — —, men vi er ikke enige i din tro».

La oss da få noen generelle retningslinjer så vi kan komme igang, og la oss så prøve oss frem. Vel er hele tanken om menighetsstyre i Den Katolske Kirke revolusjonerende, men verden går ikke under om vi gjør noen tabber i læretiden.

Ragnvald A. Pedersen.

OSLO		
Joh. Weydahl & Co		KAFFE og HERMETIKK en gros
Oslo - Centralb. 68 18 07		
ARENDAL		
MØRLAND-SKO	J. E. PEDERSEN & CO. A/S	
Tlf. 22 802	Arendal	
Selvvalgsforretning	Kjøttforretning	
	Tlf. 2360	
ARENDAL		
ADEL ELLEFSEN	BYGGMESTER HANS NILSEN	SHELL — ARENDAL
Aut. Installasjonsforretning	Nesøt 362 Arendal	TELEFONER:
Tlf. 21 756 - Arendal - Tlf. 22 460	Tlf. 22 647	Kontor 22 013 Anlegget 21 848
DRAMMEN		
GUSTAV THIELEMANN		H. KOLDERUP
Pølse- og hermetikkfabrikk		N. Storgt. 12 - Bragernes
Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN		Tlf. 83 13 62 - 83 36 48
		Gå til fagmannen når det gjelder møbler
 TYRILYS $\frac{1}{2}$ TYRI FABRIKKER		GUSTAV BØHM & SØN A/S
Har også landets eneste bivokspresseri		Bakeri og Konditori
		Drammen

I FÅ ORD

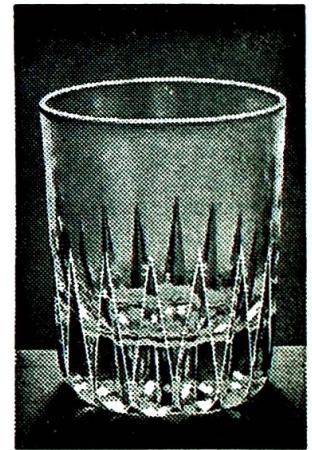
HAN er født i Russland, HUN i Polen — de er henholdsvis 81 og 73 år gamle. Den 22. januar kan de feire gullbryllup. Begge er de flyktninger til Norge under den første verdenskrig. Deres eneste barn døde her. Strabaser under flukten, og uegennyttig innsats for andre påførte ham — en tidligere offiser — en invaliditet som etterhvert

er blitt 100 pst. De har holdt trofast sammen, har gjennomgått mye, hatt stor og oppofrende omsorg for hverandre.

Noen mennesker som kjenner dem ville gjerne oppfylle hennes eneste ønske: Å se igjen sin eneste gjenlevende slektning: En bror som bor i Polen. Det blir første gjensyn på 45 år. Alderstrygden strekker ikke til for denne reisen — hvis noen vil gi henne en fortjent håndsrækning, kan de henvende seg til sognepresten i St. Olavs kirke, tlf. 20 72 26.

OSLO	
<p>HØYESTERETSADVOKAT GEORG LOUS DRAMMENSVN. 4 - OSLO</p>	<p><i>E. Sunde & Co. Røeleggbedrift A/s</i> VARME- SANITÆR OG SPRINKLERANLEGG</p> <div style="float: right; border: 1px solid black; padding: 2px;"> <p>MEDELEM AV VVS INFORMASJON NORGE</p> </div>
<p>SØREN HANSSEN Kolonialforretning Langes gt. 6 - Oslo Telefon 20 37 24</p>	<p style="text-align: center;">C. Tennant Sons & Co. A.s Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94</p>
<p>T. S. JACOBSEN BEGRAVELSESBYRÅ Ullevålsvn. 1 - Oslo Tlf. 20 79 06 - 20 79 05 Privat 55 77 87 - 69 43 72</p>	<p style="text-align: center;">WISBECH ARTISSELSKAP MAJORSTUA - OSLO MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE FABRIKKER</p>
<p>Byggevarer - Beslag - Ovner Verktøy - Fliser - Linoleum Tapeter - Farvehandlervarer Kjøkkenutstyr</p> <p>THIIS & CO. A/S Haakon VII's gt. 1, Oslo Sentralbord 41 77 30</p>	<p style="text-align: center;">THRONSEN & CO. BOKTRYKKERI Bernb. Getzgate 3 b, Oslo Telefon 20 40 02 - 20 70 02</p>
<p>NORENBERG & CO. A.S MARGARINFABRIKK OSLO Leverandør av den bekjente «NOCO» margarin</p>	<div style="text-align: center;"> <p>ØVRE SLOTTSGATE 8, OSLO</p> </div> <p>TÅSEN BOK OG PAPIR A/S ERLING THORNE Kaj Munks vei 41, Oslo 8 Tlf. 23 02 40</p>

Et godt tilbud!

«On The Rocks» glasset
„Pactofino“

Laget av tindrende klart glass.
Lekkert i utførelsen og stø i formen.

Et alle tiders all-round glass.
Pris pr. stk. kr. 3.50.

Vi sender over hele landet mot postoppkrav.

Galligani

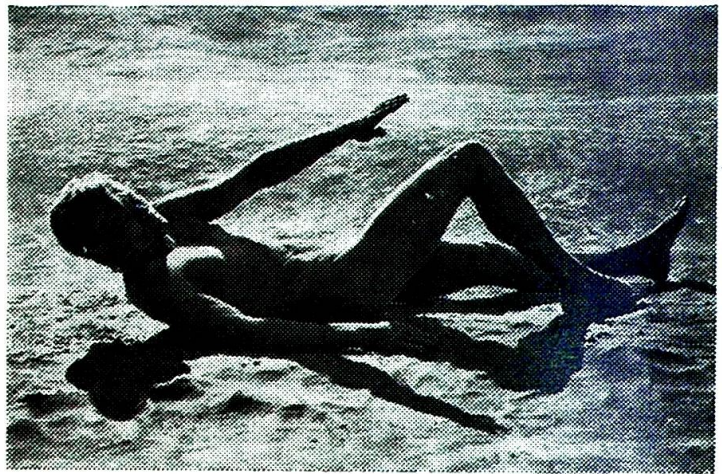
Stortingsgt. - N. Slottsgt.
Vikaterrassene.

OBS: Bestilling på abonnement, annonser, og henvendelser vedrørende adresseforandring, kontingent o. l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersveien 5, Oslo. Tlf. 20 72 48.

BIBELN - SOM «STORY»

De amerikanske «bibelfilmene» har aldri fått god omtale i «St. Olav». Det bygger ikke på noe forutinntatt standpunkt, men hver enkelt gang på det sørgelig regelmessig bekræftede inntrykk, at ikke er det Bibel og knapt nok film. Nå foreligger *John Hustons* og *Dino de Laurentiis* veldige «Bibelen. Fra Skapelsen til Abraham». En betydelig forfatter som britten *Christopher Fry* har, avgjørende hjulpet — får en vel si — av de bibelske forfattere, stått for manuskriptet, som sammenfatter — i bildebibel-stil à la *Gustave Doré* — Første Moseboks første 22 kapitler. Filmteknisk er det en prestasjon i kjempeformat. Her er fotografiske bragder, av et internasjonalt *team* kamerafolk, som utnytter bredlerretets utvilsomme fordeler når det gjelder det store, farverike epos. Skapelsesberetningen illustreres av overdådige naturbilder, Edens Have er fotografert på film som var forhåndseksponert i gyllent lys, så uskylden formelig skinner fra hvert blad og hver fugl — kort sagt. Så har vi de fabelaktige konstruksjoner og masseopptrinn, Babels tårn, Noah og syndfloden, Sodomas dom og undergang i en A-bombe-sopp av dimensjoner. Og vi har endog en og annen skuespiller-prestasjon, kanskje først og fremst av instruktøren selv, den allsidige ireden *John Huston*, som fromt og underfundig spiller den Guds mann *Noah*, og viser oss noe som Bibelens knappe, stramme tekst aldri omtaler: Hvordan det egentlig så ut og foregikk inne i Arkens mørke dyp, mens de drev omkring og ventet på oljebladet i duens nebb. Filmen ender i Abrahams offer — en detaljert og psykologisk nitid fremstilling (far og sønn i en slik situasjon!) av noe som fra Bibelens side kanskje egentlig bare anskueliggjør et drama i Abrahams sinn: Kravet om å elske Gud med en lidenskap som skyver alt annet i menneskets hjerte til side. På anmelderen virket den slutt-sekvensen uhyg-

Adam skapes av jordens støv — og dyktige fotografer!

gelig og ubibelsk, ikke i sin villskap, men i sin detaljerte behandling av noe vi vet lite om, og som vi visst i hvert fall vanskelig kan forestille oss akkurat slik.

Bibelens verden er Guds ords verden, sannheter og visdom som kommer til oss gjennom en rekke høyst forskjellige bøker som spenner fra poesi og ordsprog til historisk myte og lovprosa. Trekker en ut av disse bøker de dramatiske fortellende partier og visualiserer dem i detalj, begir en seg unektelig ut på farlig gyngende grunn. Selv i «bibelhistorien» fremstilt for barn, møter en da Bibelens egne ord, ikke minst tausheten omkring ordene — alt det Bibelen ikke forteller, men som bildeskaperen blir nødt til å «fylle ut», for helhetens og sammenhengens skyld. I denne nødvendighet ligger overgrepet, selv når intensjonene — som her — er pietetsfulle, ja de beste.

«Bibelfilmene» er ganske visst kommet et langt stykke fra de mer vulgære produksjoner i *Cecil B. de Mille's* bløtkake-

stil. Men fremdeles føles motsetningen mellom det stille, innvortes liv i Bibelens budskap og de anmassende utvortes effekter i super-produksjonens apparatur, som noe høyst sjenerende og forfeilet. Når *Pasolinis* Kristus-film nå med det første kommer opp i Oslo, vil mange kunne sammenligne den materielle realisasjon vi her har for øynene, og det sjelelig fintmerkende arbeide i lite format og sort og hvitt som italieneren har laget. Kanskje kan det hjelpe adskillige, ikke minst i det ofte sørgelig ukritiske kristelige publikum, til å oppdage, at en bokstavlydig og «historisk riktig» bildegjengivelse av bibelske beretninger kan tømme dem for deres åndelige dimensjon.

Som *Bibel* er *Hustons* film for larmende pittoresk. Men som *film* har den i det minste sin utvilsomme tekniske interesse, ja imponerer ofte, innenfor en genre uten ytterligere utviklingsmuligheter eller fremtid.

brm.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., Helge Erik Solberg, Gunnar Magnus og Jan Cato Mollestad.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 25 pr. år, kr. 12.50 pr. ½ år. Utlandet kr. 30.

Annonser: 10 dager før utg.dagen 24 nr. årlig. - Postgiro 204 648